

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 6C/131/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5414204229
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Veselá
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2015:5414204229.5

Rozhodnutie

Okresný súd Dolný Kubín samosudkyňou JUDr. Janou Veselou v právnej veci navrhovateľky: Ľ. M., rod. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. CIMRÁK s.r.o., so sídlom v Nitre, Štefánika č. 7, IČO: 36 868 876, proti odporcom: 1/ Poistovňa Slovenskej sporiteľne, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Tomášikova 48, IČO: 35 851 023, 2/ Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom v Bratislave, Tomášikova 48, IČO: 00 151 653, zastúpená Advokátskou kanceláriou Mária Grochová a partneri s.r.o., so sídlom v Košiciach, Garbiarska 5, IČO: 36 863 017, v konaní o zaplatenie 38.232,26 eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

Odporca v 1. rade je povinný zaplatiť navrhovateľke sumu 38.232,26 eur s 5,25% úrokom z omeškania ročne od 14.05.2014 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti návrh voči odporcovi v 1. rade z a m i e t a.

III. Návrh voči odporcovi v 2. rade z a m i e t a v celom rozsahu.

IV. O trovách konania b u d e rozhodnuté do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 12.09.2014, sa navrhovateľka prostredníctvom svojho zástupcu voči odporcom v 1/ a 2/ rade domáha, aby jej spoločne a nerozdielne zaplatili sumu vo výške 38 232,26 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne od 29.4.2014 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania.

Návrh odôvodnila tým, že spolu s manželom C.. G. M., nar. XX.X.XXXX, bytom K. Y. XXXX/X, K. T. ako dlžníci a odporca v 2/ rade ako banka, uzavreli dňa 22.3.2011 Zmluvu o splátkovom úvere, predmetom ktorej bol úver na bývanie v sume 47 000 € (ďalej ako "Zmluva o úvere na bývanie"). Dňa 19.9.2012 bola medzi rovnakými zmluvnými stranami uzavretá druhá Zmluva o splátkovom úvere, predmetom ktorej bol spotrebný úver na čokoľvek v sume 2 001 € (ďalej ako "Zmluva o spotrebnom úvere"). V oboch prípadoch ide o zmluvy uzavreté medzi dodávateľom a spotrebiteľom, preto sa na ne okrem iného vzťahuje právny režim § 52 a nasl. OZ, ako aj zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. V II. časti Zmluvy o úvere na bývanie, ako aj Zmluvy o spotrebnom úvere bol dojednaný súhlas dlžníka MUDr. Petra Oravca s poistením k úveru v rozsahu rozšírený súbor poistenia. Rozšírený súbor poistenia zahŕňal poistné riziká smrť, plná a trvalá invalidita, ktorých poistiteľom bol odporca v 1/ rade. Dňa 28.2.2014 C.. G. M. (ďalej aj ako "poistený") náhle zomrel, pričom za príčinu jeho smrti bola určená cirhóza pečene. Ku dňu smrti poisteného predstavovala nesplatená časť úveru na bývanie sumu 36 643,51 € a nesplatená časť spotrebného úveru sumu 1 597,75 €. Na základe žiadosti odporcu v 1/ rade vypracovala C.. X. W. dňa 28.3.2014 celkové posúdenie zdravotného stavu poisteného, z

ktorého vyplýva, že ku dňu 22.3.2011, ani ku dňu 19.6.2012 u neho nebolo žiadne chronické ochorenie pečene diagnostikované. Listom zo dňa 30.4.2014 v spojení s listom zo dňa 6.6.2014 odporca v 1/ rade oznámil navrhovateľke, že dňa 28.4.2014 ukončil šetrenie poisťnej udalosti a že v danom prípade nevznikol nárok na výplatu poisťného plnenia. Podľa odporcu v 1/ rade zo zdravotnej dokumentácie C.. M. a z prepúšťacej správy z hospitalizácie zo dňa 28.2.2014 vyplýva, že už v čase pred podpisom poisťnej zmluvy bol závislý na alkohole ("priznáva závislosť, pije od čias študentstva" a v roku 2001 bol liečený pre ochorenie arteriálna hypertenzia, ktoré "bolo v priamej súvislosti s príčinou úmrtia"). Tieto skutočnosti majú byť v rozpore s vyhlásením poisteného v Zmluve o úvere na bývanie a Zmluve o spotrebnom úvere na bývanie, ako aj s ustanovením § 793 ods. 1 OZ. Napriek predžalobnej upomienke odporcu v 1/ rade zotrval na správnosti svojho postupu a poskytnutie poisťného plnenia s poukazom na § 802 ods. 2 OZ odmietol. Navrhovateľka bola účastníčkou Zmluvy o úvere na bývanie, ako aj Zmluvy o spotrebnom úvere ako dlžník a zároveň manželkou poisteného. Odporca v 1/ rade bol pri oboch úverových zmluvách poisťiteľom poistenia úveru pre prípad smrti poisteného. Odporca v 2/ rade bol účastníkom Zmluvy o úvere na bývanie a Zmluvy o spotrebnom úvere ako banka (veriteľ) a zároveň poisťníkom pri dojednaní poistenia úveru. V zmysle čl. 4 Poisťných podmienok pre poistenie k úveru bol oprávnenou osobou v prvom rade odporca v 2/ rade, a to až do výšky aktuálnej pohľadávky banky a oprávnenou osobou v druhom rade osoba určená podľa § 817 ods. 2 OZ, a to do výšky zostávajúcej časti poisťného plnenia. Napriek riadne uzavretej poisťnej zmluve a vzniku poisťnej udalosti si odporca v 1/ rade svoju základnú zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 788 OZ nesplnil a plnenie z poisťnej zmluvy odmietol, hoci v danom prípade neboli splnené podmienky odmietnutia poisťného plnenia vyžadované § 802 ods. 2 OZ. Odporca v 2/ rade zase ako oprávnený na prijatie poisťného plnenia v prvom rade nevykonal žiadny úkon smerujúci k jeho vymáhaniu. Vyššie uvedené konanie odporcov považujeme za odporujúce § 3 ods. 1 OZ, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Vo všeobecnosti nespochybňujeme právo odporcu v 1/ rade odmietnuť poskytnutie poisťného plnenia vyplývajúce z § 802 ods. 2 OZ, uplatnenie tohto práva však nemôže a nemá predstavovať svojvoľu poisťiteľa pri likvidácii poisťnej udalosti. Napriek tomu odporca v 1/ rade neodôvodnil odmietnutie poisťného plnenia žiadnymi relevantnými argumentmi. Za rozporný s dobrými mravmi a § 3 ods. 1 OZ považujeme taktiež postup odporcu v 2/ rade, ktorý ako poisťník dojednal poistenie primárne vo svoj vlastných prospech, keďže je zároveň oprávneným na prijatie poisťného plnenia v prvom rade, avšak voči odporcovi v 1/ rade sa svojho nároku na vyplatenie poisťného plnenia nedomáhal. Z výpisov z obchodného registra odporcov v 1/ a 2/ rade, ako aj z ich internetových stránok pritom vyplýva, že ide o personálne a majetkovo prepojené osoby (o.i. je odporca v 2/ rade akcionárom odporcu v 1/ rade). Odporca v 2/ rade, ktorý je súčasne v postavení veriteľa, poisťníka a oprávneného na poskytnutie poisťného plnenia v prvom rade, tak napriek vzniku poisťnej udalosti nevykonal žiadny úkon, ktorým by sa voči svojej vlastnej spoločnosti domáhal vyplatenia poisťného plnenia, v dôsledku čoho je navrhovateľka napriek zaplatenému poisťnému naďalej povinná úvery splácať. Poistený uzavieral poistenie v dobrej viere, že v prípade vzniku poisťnej udalosti zabezpečí svoju rodinu (najmä navrhovateľku ako svoju manželku) pred finančnými dôsledkami splácania predmetných úverov. Poisteného však nikto neupozornil na to, že po vzniku poisťnej udalosti nebudete mať jeho rodina fakticky žiadnu možnosť ako ovplyvniť rozhodnutie odporcu v 2/ rade uplatniť si nárok na poisťné plnenie voči odporcovi v 1/ rade (t.j. voči jeho vlastnej spoločnosti) a teda, že napriek riadne uzavretej poisťnej zmluve a plateniu poisťného bude musieť navrhovateľka naďalej splácať predmetné úvery aj po vzniku poisťnej udalosti. Uvedené konanie je nielen v rozpore s dobrými mravmi a princípom ochrany spotrebiteľa, ale sa tiež nachádza na hrane vyvodzovania trestnoprávnej zodpovednosti. Vzhľadom na uvedené preto považujeme ustanovenie odporcu v 2/ rade ako oprávneného na prijatie poisťného plnenia v prvom rade za absolútne neplatný právny úkon. Navyše odporca v 2/ rade ako oprávnený z poisťného plnenia (tzv. výhodou pocrtená osoba) neprejavil po vzniku poisťnej udalosti s poisťným plnením súhlas, preto oprávnenie na poisťné plnenie nezískal a toto namiesto neho v súlade s § 817 ods. 2 OZ nadobudla navrhovateľka. Nakoľko by riadnym poskytnutím poisťného plnenia došlo k zániku pohľadávky vyplývajúcej zo Zmluvy o úvere na bývanie, ako aj Zmluvy o spotrebnom úvere, čo sa však zavinením odporcov nestalo a preto je navrhovateľka povinná úvery naďalej splácať, odporcovia svojím konaním spôsobili navrhovateľke škodu, ktorá zodpovedá výške nesplatených úverov ku dňu smrti poisteného. Keďže v danom prípade došlo ku vzniku poisťnej udalosti, odporca v 1/ rade nemohol od uzavretej poisťnej zmluvy odstúpiť, ale odvolávajúc sa na § 802 ods. 2 OZ plnenie z poisťnej zmluvy odmietol. Podľa § 802 ods. 2 OZ vzniká poisťiteľovi právo na odmietnutie poisťného plnenia v prípade, ak sa až po vzniku poisťnej udalosti dozvie, že jej príčinou je skutočnosť, ktorú pre vedome nepravdivé alebo neúplné odpovede nemohol zistiť pri dojednaní poistenia a ktorá pre uzavretie

poistnej zmluvy bola podstatná. Z uvedeného ustanovenia možno vyvodíť štyri základné predpoklady, ktoré musia byť kumulatívne splnené na vznik oprávnenia poistiteľa odmietnuť poistné plnenie, a to vedomé porušenie povinnosti poisteného pravdivo a úplne odpovedať na písomné otázky poisťovateľa, poisťovateľ sa o porušení tejto povinnosti dozvedel až po vzniku poistnej udalosti, zamľčaná skutočnosť je príčinou vzniku poistnej udalosti a táto skutočnosť bola pre uzavretie poistnej zmluvy podstatná (porovnaj FEKETE, I., Občiansky zákonník- Veľký komentár, II. diel, EUROKODEX, 2011, s. 2361 a nasl.). V danom prípade mala byť dôvodom odmietnutia poskytnutia poistného plnenia skutočnosť, že poistený neodpovedal pravdivo a úplne na všetky písomné otázky odporcu týkajúce sa dojednávaneho poistenia. Vyhlásenia poisteného sú upravené v II. časti bode 10 Zmluvy o úvere na bývanie, resp. Zmluvy o spotrebnom úvere. Z vyjadrení odporcu v 1/ rade možno vyvodíť, že v prípade Zmluvy o úvere na bývanie malo byť nepravdivé tretie vyhlásenie poisteného týkajúce sa jeho zdravotného stavu, t.j. že "netrpí chronickým, dlhotrvajúcim, opakujúcim sa, nevyliciteľným alebo závažným ochorením, telesnou vadou alebo závislosťou (zvýšený krvný tlak, ...a iné)" a v prípade Zmluvy o spotrebnom úvere na tretie (týkajúce sa zdravotného stavu) a štvrté vyhlásenie (týkajúce sa závislosti na alkohole a jeho užívania). Pravdivosť a úplnosť vyhlásení poisteného je nevyhnutné posudzovať ku dňu ich uskutočnenia, t.j. ku dňu podpisu predmetných zmlúv a samozrejme vzhľadom na doslovné znenie vyhlásení naformulovaných odporcom v 1/ rade (aj použitie výrazu "netrpí", "nie je závislý" alebo "neužíva" svedčí tomu, že odporcu v 1 rade zaujímal aktuálny stav ochorenia poisteného). Odporca v 1/ rade nielenže vo svojich doterajších vyjadreniach v súvislosti s postupom podľa § 802 ods. 2 OZ žiadnym spôsobom nepreukázal nepravdivosť alebo neúplnosť niektorého z vyhlásení poisteného, ale jeho postup podľa § 802 ods. 2 OZ je v priamom rozpore s dokladmi predloženými v priebehu likvidácie poistnej udalosti. Z hľadiska splnenia základných predpokladov na uplatnenie práva odporcu v 1/ rade odmietnuť plnenie z poistnej zmluvy opätovne zdôrazňujeme, že príčinou smrti poisteného bola cirhóza pečene. Na základe žiadosti odporcu v 1/ rade vypracovala C.. X. W. dňa 28.3.2014 celkové posúdenie zdravotného stavu poisteného, z ktorého vyplýva, že ku dňu 22.3.2011 (t.j. ku dňu podpisu Zmluvy o úvere na bývanie) u neho nebolo žiadne chronické ochorenie pečene diagnostikované. Odporca síce vo svojom vyjadrení zo dňa 30.4.2014 cituje krátky úsek z prepúšťacej správy poisteného zo dňa 28.2.2014, citované však nijako nepotvrzuje existenciu chronického ochorenia pečene u poisteného, prípadne jeho závislosť na alkohole v čase podpisu Zmluvy o úvere na bývanie. Pokiaľ sa odporca snaží argumentovať požívaním alkoholických nápojov, zdôrazňujeme, že v prípade Zmluvy o úvere na bývanie bola predmetom vyhlásení poisteného alkoholová závislosť, nie požívanie alkoholických nápojov, resp. ich nadmerné požívanie. Závislosť na alkohole bola poistenému diagnostikovaná psychiatrickým vyšetrením zo dňa 27.6.2013. Pokiaľ je príčinou smrti poisteného ochorenie, ktorého existencia mu nebola v čase uzavretia zmluvy známa, poisťovateľ nemôže poistné plnenie odmietnuť, a to ani vtedy, ak by poistený iné ochorenia (ktoré neboli príčinou smrti), ktorými trpel pri uzavretí poistenia, hoci aj vedomo, neuviedol (obdobne viď FEKETE, I., Občiansky zákonník- Veľký komentár, II. diel, EUROKODEX, 2011, s. 2363). Pokiaľ odporca v 1/ rade poukazuje na arteriálnu hypertenziu, teda vyšší krvný tlak než 140/90 mm Hg, tá patrí medzi najčastejšie ochorenia cievneho obehu a má viaceré príčiny vzniku, pričom u väčšiny chorých na hypertenziu ani príčinu vysokého tlaku krvi nepoznáme (zdroj kardioklub.biznisweb.sk/info/opisy-ochoreni/arterialna-hypertenzia). tejto súvislosti navyše pripomíname, že odporca v 1/ rade mal v II. časti bode 9 predmetných úverových zmlúv vyhradené právo zistiť a preskúmať zdravotný stav poisteného, vrátane práva na nahliadnutie do jeho zdravotnej dokumentácie, pričom toto svoje právo nevyužil. Nevedomosť poisteného o chronickom ochorení pečene potvrdzuje nielen skutočnosť, že na takéto ochorenie liečený nebol, ale taktiež mimoriadne rýchly priebeh ochorenia, ktorý nakoniec spôsobil jeho smrť. Uvedené platí obdobne v prípade Zmluvy o spotrebnom úvere (celkové posúdenie zdravotného stavu poisteného bolo vypracované ku dňu 19.6.2012, t.j. ku dňu podpisu Zmluvy o spotrebnom úvere). V tejto Zmluve je síce výslovne naformulované vyhlásenie, že poistený "alkohol neužíva pravidelne v nadmernom množstve", odporca v 1/ rade však nepreukázal, že v čase uzavretia Zmluvy o spotrebnom úvere poistený alkohol v nadmernom množstve užíval. Z hľadiska právnej istoty má presná a jednoznačná formulácia otázok poistiteľa zásadný význam a prípadné nepresnosti pri naformulovaní otázok nemôžu byť vykladané v neprospech poisteného. Skutočnosť, že poistený pije od čias študentstva sama o sebe neznamena, že v čase podpisu zmluvy, či dokonca pred jej podpisom pravidelne a v nadmernom množstve užíval alkohol. Problémy s alkoholom u poisteného nastali v roku 2013, kedy sa začal podrobovať ambulantnej psychiatrickej liečbe, pričom napr. aj z prvého psychiatrického vyšetrenia zo dňa 27.6.2013 vyplýva, že "bola dlhá doba, že vôbec nepil". Z uvedeného je zjavné, že poistený odporcovi v 1/ rade vedomo nezamľčal existenciu skutočnosti, ktorá bola príčinou vzniku poistnej udalosti (t.j. príčinou jeho smrti), pričom opak odporca v 1/ rade žiadnym hodnoverným

spôsobom nepreukázal, preto v danom prípade nebol dôvod na odmietnutie poistného plnenia v zmysle § 802 ods. 2 OZ.

Odporca v 1/rade sa k žalobnému návrhu vyjadril v podaní, doručenom tunajšiemu súdu dňa 29.01.2015, v ktorom uviedol, že na Okresnom súde Dolný Kubín (ďalej len "Okresný súd") je vedené súdne konanie v právnej veci podanej žaloby navrhovateľky voči odporcovi spis. zn. 6C 131/2014 o zaplatenie sumy 38.232,26,-EUR a trov konania (ďalej len "Žalovaná pohľadávka"). Žalovanú pohľadávku navrhovateľka uplatňuje ako poistné plnenie z poistenia k splátkovému úveru č. 5032967788 a č. 324478975 zo dňa 22.3.2011 resp. 19.9.2012. Poistná udalosť, smrť Poisteného nastala dňa 28.2.2014. Odporca odmietol poskytnúť poistné plnenie s poukazom na ustanovenia zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len "Občiansky zákonník") §793 odsek 1 a 2 "(1) Kto s poisťiteľom uzaviera poistnú zmluvu, je povinný odpovedať pravdivo a úplne na všetky písomné otázky poisťiteľa týkajúce sa dojednávaneho poistenia." "(2) Túto povinnosť má aj ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie alebo zodpovednosť za škody sa má poistenie vzťahovať, aj keď poistnú zmluvu sám neuzaviera. To platí tiež, ak ide o zmenu poistenia." a §802 odsek 2 "Ak sa poisťiteľ dozvie až po poistnej udalosti, že jej príčinou je skutočnosť, ktorú pre vedome nepravdivé alebo neúplné odpovede nemohol zistiť pri dojednávaní poistenia a ktorá pre uzavretie poistnej zmluvy bola podstatná, je oprávnený plnenie z poistnej zmluvy odmietnuť; odmietnutím plnenia poistenie zanikne." Poistený podpísal súhlas s poistením, ktorého súčasťou bolo tvrdenie, že netrpí na choroby, ktoré boli súčasťou vyhlásenia o zdravotnom stave. Súčasťou vyhlásenia o zdravotnom stave bolo vyhlásenie poisteného, že nie je závislý od alkoholu a ani neužíva alkohol pravidelne a v nadmernom množstve. Príčinou smrti poisteného bola choroba, ktorá je v príčinnej súvislosti s alkoholovou závislosťou, resp. nadmerným užívaním alkoholu. Smrť nastala z dôvodu alkoholovej cirhózy pečene, ktorá vzniká v dôsledku dlhodobého nadmerného užívania alkoholu. V prípade, ak by Poisťovňa vedela v čase uzatvorenia poistenia o alkoholovej závislosti, resp. o nadmernom užívaní alkoholu, nedošlo by k uzatvoreniu poistenia. Poisťovňa sa o uvedenej skutočnosti, t.j. o alkoholovej závislosti resp. o nadmernom užívaní alkoholu dozvedela až po poistnej udalosti. Pre využitie možnosti odmietnuť poistné plnenie podľa ustanovenia §802 odsek 2 Občianskeho zákonníka musia byť splnené štyri podmienky: poisťiteľ sa dozvie až po poistnej udalosti, že jej príčinou bola skutočnosť, ktorú pre vedome nepravdivé alebo neúplné odpovede poisteného nemohol zistiť pri dojednávaní poistenia, skutočnosť, ktorá bola v príčinnej súvislosti s príčinou smrti poisteného je pre poisťiteľa pre uzavretie poistnej zmluvy podstatná. Žalovaný sa zo zdravotnej dokumentácie poisteného až po poistnej udalosti dozvedel, že bol závislý od alkoholu. Uvedenú skutočnosť preukazuje samotné priznanie poisteného, ktoré je obsiahnuté v prepúšťacej správe Ústrednej vojenskej nemocnice Ružomberok - fakultná nemocnica gen. C. E. (viď príloha). Príčinou smrti poisteného bolo zlyhanie pečene resp. cirhóza pečene. Alkoholová závislosť resp. dlhodobé nadmerné užívanie alkoholu poisteného bolo v priamej príčinnej súvislosti s príčinou smrti poisteného, s cirhózou pečene. Nejednalo sa v žiadnom prípade o náhlu smrť, ale o smrť v dôsledku nadmerného a dlhodobého užívania alkoholu. Poistený podpísal súhlas s poistením, ktorého súčasťou bolo tvrdenie, že netrpí na choroby, ktoré boli súčasťou vyhlásenia o zdravotnom stave. Súčasťou vyhlásenia o zdravotnom stave bolo vyhlásenie poisteného, že nie je závislý od alkoholu a ani neužíva alkohol pravidelne a v nadmernom množstve. Žalovaný zisťuje pre potreby uzavretia poistenia s konkrétnym poisteným zdravotný stav najprv prostredníctvom predmetného vyhlásenia o zdravotnom stave. V prípade, ak poistený nesúhlasí s obsahom vyhlásenia o zdravotnom stave, podľa povahy oznámeného zdravotného problému sa uzavretie poistenia buď odmietne, prípadne sa zdravotný stav zisťuje zo zdravotnej dokumentácie s vyšetrením u lekára a posúdi sa možnosť uzavretia poistenia a jeho podmienky. V predmetnom prípade došlo k uvedenému vyhláseniu o zdravotnom stave zo strany poisteného, čím poistený porušil daným vyhlásením ustanovenia Občianskeho zákonníka. Žalovaný na základe vykonaného vyhlásenia o zdravotnom stave Poisteného nemal dôvod ďalej skúmať zdravotný stav Poisteného a vychádzal pri uzatvorení poistenia z vyjadrení poisteného. Práve ustanovenie §802 odsek 2 Občianskeho zákonníka chráni poisťiteľa v prípade uzatvorených poistení s uvedením nepravdivých alebo neúplných informácií zo strany poistených. V prípade vedome nepravdivých a neúplných vyhlásení postačuje na naplnenie pojmu vedomeho konania aj konanie nedbanlivostné, nie je potrebné konanie úmyselné. Poistený aj s ohľadom na svoje vzdelanie, bez akýchkoľvek pochyb vedel posúdiť vyhlásenie poisteného týkajúce sa zdravotného stavu. V prípade, ak by Žalovaný v čase uzatvorenia poistnej zmluvy vedel o alkoholovej závislosti resp. o nadmernom užívaní alkoholu poisteného, nedošlo by k uzatvoreniu poistenia. Daná skutočnosť bola pre uzavretie poistnej zmluvy podstatná. Žalovaný využil svoje právo odmietnuť poistné plnenie v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka a poistnou dokumentáciou. Na základe vyššie

uvedených skutočnosti odporca navrhuje, aby Okresný súd žalobu zamietol a žalobkyňu zaviazal na náhradu trov konania.

Odporca v 2/ rade sa k žalobnému návrhu vyjadril v podaní súdu doručenom dňa 24.10.2014, v ktorom uviedol k veci samej uviedol, že nie je pasívne vecne legitimovaný v predmetnej veci, nakoľko nie je nositeľom hmotnoprávneho vzťahu, konkrétne nositeľom hmotnoprávnej povinnosti tvrdenej navrhovateľkou v návrhu zo dňa 10.9.2014 doručeného Okresnému súdu Dolný Kubín dňa 12.9.2014 (ďalej len "Návrh"), a to z nasledovných dôvodov : Navrhovateľka a C.. G. M. ako dlžníci a Odporca v 2. rade ako banka (ďalej len "Banka") uzavreli dňa 22.3.2011 Zmluvu o splátkovom úvere č. 0324478975 a tiež dňa 19.9.2012 Zmluvu o splátkovom úvere č. 5032967788 (ďalej len "Úverové zmluvy"). Súčasťou týchto Úverových zmlúv bol okrem iného dojednaný súhlas dlžníka C.. G. M. s poistením k úveru. Podpisom Úverových zmlúv dlžníkom p. C.. M. došlo k uzatvoreniu poistenia k úveru v rozsahu rozšírený súbor poistenia, a to podľa Rámcovej poistnej zmluvy pre Poistenie k úveru uzatvorenej medzi Odporcom v 1. rade ako poistiteľom a Odporcom v 2. rade ako poistníkom zo dna 31.3.2009 v znení neskorších dodatkov (ďalej len "Rámcová poistná zmluva"). Odporca v 2. rade ako poistník je podnikateľským subjektom, ktorý poskytuje svojim klientom úvery. Klienti, ktorým bol poskytnutý úver môžu využiť možnosť dohodnutia poistenia k úveru, za účelom byť poistení proti platobnej neschopnosti, ktorá môže nastať pri niektorých životných situáciách, ktoré sú v zmysle Rámcovej poistnej zmluvy poistnými udalosťami, Poistenie k úveru je združené poistenie k úverom poskytovaných Bankou, ide o skupinové poistenie, ktoré v jednom produkte združuje životné a neživotné riziká a tak poskytuje účinnú poistnú ochranu klientom Banky, ktorým bol poskytnutý úver a zároveň využili možnosť dohodnutia poistenia k úveru. Dlžník p. M. podpisom Úverových zmlúv vyhlásil, že sa oboznámil s Rámcovou poistnou zmluvou a vyslovil svoj súhlas s poistením počas trvania Úverovej zmluvy, a to na základe Rámcovej poistnej zmluvy. Stal sa tak poisteným v zmysle Rámcovej poistnej zmluvy, nakoľko ako klient banky, ktorý ako dlžník s Bankou uzatvoril Úverové zmluvy, vyjadril súhlas s poistením k úveru a zároveň splnil podmienky uvedené v čl.4 tejto Rámcovej poistnej zmluvy, ak sa splnenie ich podmienok vyžadovalo. Dlžník svojim podpisom Úverových zmlúv tiež vyjadril svoj súhlas s tým, že oprávnenými osobami na prijatie poistného plnenia sú osoby definované v čl.7 Rámcovej poistnej zmluvy. V zmysle uvedeného článku má Odporca v 2. rade postavenie oprávnenej osoby v prvom rade na prijatie poistného plnenia. Účelom a zmyslom poistenia úveru je poistenie schopnosti úverového dlžníka splácať Banke pohľadávku vzniknutú na základe Úverových zmlúv, ktorých splácanie môžu ohroziť poistné riziká definované v čl. 2 Rámcovej poistnej zmluvy. V prípade, že nastane poistná udalosť, je ohrozená schopnosť úverového dlžníka riadne a včas splácať Banke pohľadávku z úveru. Z tohto dôvodu má Banka postavenie osoby oprávnenej v prvom rade na prijatie poistného plnenia z poistenia k úveru, a to do aktuálnej výšky pohľadávky Banky z úveru ku dnu vzniku poistnej udalosti, ktorou je smrť úverového dlžníka - poisteného. Z článku 9 Rámcovej poistnej zmluvy vyplýva záväzok poisteného a oprávnených osôb v 2. rade v prípade poistnej udalosti nahlásiť poistnú udalosť poistiteľovi, t.j. Odporcovi v 1/ rade. Odporca v 1/ rade vykonal na základe nahlásenej poistnej udalosti šetrenie v predmetnej veci poisteného C.. G. M. s výsledkom, že nevznikol nárok na výplatu poistného plnenia z predmetnej udalosti. Na základe uvedeného tak ani Odporcovi v 2/ rade ako oprávnenej osobe v 1/ rade v zmysle čl. 7 Rámcovej poistnej zmluvy nevzniklo právo na poskytnutie poistného plnenia. Odporca v 2/ rade nijakým spôsobom nemohol ovplyvniť ani posúdiť, či zo strany poisteného došlo k splneniu podmienok a povinností mu vyplývajúcich z Rámcovej poistnej zmluvy pre vznik povinnosti Odporcu v 1/ rade (poistiteľa) vyplatiť Odporcovi v 2/ rade (oprávnenej osobe) poistné plnenie z dôvodu, že nastala smrť poisteného. Odporca v 2/ rade nemá žiadny vplyv ani na šetrenie poistnej udalosti a preto plnenie z poistnej zmluvy nezáleží od neho, ako vyplýva z vyššie uvedených skutočností. Odporca v 2/ rade bol Navrhovateľkou bezdôvodne a neopodstatnene označený ako účastník konania. Odporca v 2/ rade týmto žiada, aby súd žalobu voči Odporcovi v 2/ rade zamietol a aby zároveň zaviazal Navrhovateľku na úhradu trov konania, ktoré Odporcovi v 2/ rade v súvislosti s predmetným súdnym sporom vznikli.

V predmetnom podaní odporca v 2/ rade vzniesol námietku miestnej nepríslušnosti tunajšieho súdu. Uznesením tunajšieho súdu sp.zn. 6C/131/2014-72 zo dňa 28.11.2014 súd túto zamietol, pričom uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 30.12.2014.

Súd na prejednanie veci nariadil pojednávania, ktoré boli vykonané dňa 02.02.2015 a 02.03.2015.

Na prvom pojednávaní vo veci (dňa 2.2.2015) právny zástupca navrhovateľky s ohľadom na vyjadrenia odporcov v 1 a 2 rade poukázal na to, že v konaní je rozhodujúce, či nebohý G. M. vedome zamľčal nejaké fakty pri podpisovaní poistnej zmluvy. V čase podpisu zmluvy v jeho zdravotnej dokumentácii sa nenachádzala zmienka o jeho alkoholovej závislosti, pričom odporca v 1 rade mal k tejto dokumentácii prístup a mohol si ju kedykoľvek pozrieť. Ohľadne obdobných vecí poukázal na rozhodnutia OS Bratislava II 50C/85/2008 a KS v Košiciach 6Co/107/2011. Žaloba v tomto prípade smeruje aj proti

Slovenskej sporiteľni a.s., pretože táto banka bola osobou, poctenou výhodou poistenia a konala v zhodne s odporcom v 1 rade, čo je vzhľadom na ich vzájomné majetkové prepojenie v rozpore s dobrými mravmi. Ďalej poukazuje na to, že navrhovateľka mala v čase podpisu zmluvy v starostlivosti tri nezaopatrené deti, pracuje v štátnej správe a jej príjem bez pomoci detí nestačí na splácanie úverov. Na otázku súdu právny zástupca navrhovateľky uviedol, že pokiaľ žaluje úrok z omeškania od 29.4.2014 tak to z toho dôvodu, že dňom 28.4.2014 uplynula dvojmesačná lehota odo dňa poistnej udalosti. Pokiaľ ide o žalovaný nárok, ide o nárok z poistnej zmluvy teda poistné plnenie, ktoré mal prijať odporca v 2 rade ale keďže tak neurobil navrhovateľke vzniká škoda tým, že úver od smrti svojho manžela musí splácať. K prepúšťacej správe týkajúcej sa nebohého Petra Oravca, právny zástupca navrhovateľky poukázal na to, že táto bola vyhotovená tri roky potom, čo bola podpísaná poistná zmluva. V medziobdobí týchto troch rokov u nebohého mohlo nastať nadmerné užívanie alkoholu, ale to neznamena, že toto nadmerné užívanie u nebohého existovalo aj v čase uzavretia úverovej a poistnej zmluvy. Oprieť sa o subjektívne vyjadrenie osoby ležiacej na smrteľnej posteli o svojej závislosti považuje za neopodstatnené. On osobne tiež pije od študentstva, ale nepociťuje závislosť na alkohole. Ak odporca vychádza z toho, že nebohý G. M. nadmerne požíval alkohol v čase uzavretia úverových a teda poistných zmlúv, je na ňom aby toto svoje tvrdenie preukázal s poukazom na § 120 ods. 1 O.s.p.

Poverený zamestnanec odporcu v 1 rade na tomto pojednávaní k produktu životného poistenia pri úvere uviedol, že jeho zmyslom je, že pokiaľ klient resp. dlžník úveru zomrie, pohľadávka zistená v mesiaci, v ktorom dôjde k úmrtiu sa vyplatí priamo banke. Banka nemá informácie týkajúce sa poistnej udalosti, tieto chodia len poisťovní a tieto informácie majú len pozostalí. Týmto v danom prípade nijako nebolo bránené, v ich postupoch a nie je tu teda žiaden rozpor s dobrými mravmi. Keď odporca v 1 rade posudzoval poistnú udalosť, od navrhovateľky si vyžiadal zdravotnú dokumentáciu jej nebohého manžela a časť z nej aj doručil súdu so svojim písomným vyjadrením. Z nej je zrejmé, že nebohý manžel navrhovateľky zomrel na cirhózu pečene v dôsledku dlhodobej alkoholovej závislosti, ktorú aj nebohý sám priznal u lekára a keďže bol nebohý aj sám lekár, mal nesporne vedomosť o tom, či je alebo nie je závislý. Každopádne jeho odpoveď na otázku, či požíva nadmerne alkohol mal odpovedať áno a ak odpovedal opačne, nie je rozhodujúce, či tak urobil úmyselne alebo z nebanlivosti. Pokiaľ ide o výšku žalovanej sumy žaluje sa správna suma z toho pohľadu, že zodpovedá výške istín z úverov ku dňu poistnej udalosti.

Právny zástupca odporcu v 2 rade na predmetnom pojednávaní poukázal na argument nedostatku svojej pasívnej vecnej legitímácie. Ďalej uviedol, že medzi odporcami v 1 a 2 rade neexistuje žiadny vzťah, na základe ktorého by odporcovi v 2 rade vznikla povinnosť vyplatiť navrhovateľke žalovanú sumu. Takáto povinnosť sa nemôže opierať o poistný vzťah a neboli naplnené podmienky pre vznik takéhoto nároku z iných dôvodov. V poistnej zmluve bolo dohodnuté, že odporca v 2 rade je oprávnený na prijatie poistného plnenia a keďže takúto konštrukciu predpokladá Občiansky zákonník, nemôže byť takéto ujednanie v rozpore s dobrými mravmi. Takisto nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi, ak odporca 2/ takúto pohľadávku nevymáha, pretože vymáhať pohľadávku je právo a nie povinnosť. Odmieta tvrdenie strany navrhovateľky, že by odporca v 2 rade odmietol nejaké poistné plnenie. Ide o to, že odporcovi v 2 rade žiadne poistné plnenie vyplatené nebolo, keďže odporca v 1 rade ho vyplatiť odmietol s poukazom na § 802 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Po prvom pojednávaní navrhovateľka, prostredníctvom svojho zástupcu, súdu doručila vyjadrenie, v ktorom uviedla, že poistenie osôb pre prípad smrti je špecifické tým, že v prípade poistnej udalosti vzniká nárok na poistné plnenie tretej osobe, pričom oprávnená osoba sa v súlade s § 817 OZ stáva účastníkom poistného pomeru až v prípade, ak nastane poistná udalosť a súčasne, ak s poistným plnením prejaví súhlas. Podľa čl. 10 bodu 3. písm. a) Rámcovej poistnej zmluvy pre Poistenie úveru sa v danom prípade poistná suma rovná výške pohľadávky banky ku dňu vzniku poistnej udalosti. Podľa čl. 7 bodu 1. písm. a/ je na prijatie poistného plnenia oprávnenou osobou v 1/ rade banka, a to až do výšky aktuálnej pohľadávky banky a oprávnenou osobou v 2/ rade osoby podľa § 817 ods. 2 a 3 OZ, t.j. navrhovateľka. Na pojednávaní dňa 2.2.2015 právny zástupca banky uviedol, že banka poistné plnenie neodmietla, ale že jej nebolo vyplatené, keďže poisťovňa jeho vyplatenie odmietla s poukazom na § 802 ods. 2 OZ a že "nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi, ak banka takúto pohľadávku nevymáha, pretože vymáhať pohľadávku je právo a nie povinnosť". S uvedeným názorom nemožno súhlasiť, nakoľko podľa § 3 ods. 1 OZ nielen výkon povinností, ale aj výkon práv vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie

byť v rozpore s dobrými mravmi. Poistený prejavil v dobrej viere súhlas s poistením úveru pri oboch úverových zmluvách, nakoľko chcel svoju rodinu ochrániť pred negatívnymi následkami vzniku poistnej udalosti na splácanie úverov. V prípade úveru na bývanie predstavovalo poistné sumu vo výške 47,46 € mesačne a v prípade spotrebného úveru na čokoľvek 1,65 € mesačne, takže vzhľadom na výšku mesačných splátok úveru nešlo o zanedbateľné sumy. Opätovne pripomíname, že banka vystupovala pri dojednaní poistenia ako sprostredkovateľ, toto dojednávala nepochybne taktiež vo svojom záujme, a zároveň bola určená ako oprávnená osoba na prijatie poistného plnenia v 1/ rade. Na vzájomné prepojenie odporcov bolo poukázané už v podanom návrhu na začatie konania. Z internetovej stránky poisťovne totiž vyplýva nielen to, že ako banka, tak aj poisťovňa patria do skupiny Vienna Insurance Group, ale že samotná banka je jedným z akcionárov poisťovne. Z úplného výpisu z obchodného registra je zrejme taktiež personálne prepojenie oboch subjektov (napr. cez osoby W.. C. X., C.. T. C., W.. C. T.). Jednoznačne tak ide o majetkovo a personálne prepojené subjekty. Pokiaľ nárok na poistné plnenie nadobudla banka, ktorá však do dnešného dňa nevykonala žiadne kroky smerujúce k jeho vymoženiu (hoci nepochybne má vedomosť o argumentácii navrhovateľky), následkom čoho musí navrhovateľka napriek zaplatenému poistnému úvery naďalej splácať, keďže nedošlo k platnému zániku úverových zmlúv, takéto konanie banky odporuje § 3 ods. 1 OZ a nemôže požívať právnu ochranu. Na uvedené nemá vplyv ani samotné stanovisko poisťovne k likvidácii poistnej udalosti, nakoľko kladné stanovisko poisťovne nie je zákonnou podmienkou vzniku nároku na poistné plnenie. Pre banku je vzniknutá situácia nepochybne ekonomicky výhodnejšia, nielen z hľadiska predĺženia doby splácania úveru (keďže s dĺžkou doby splácania úveru úmerne narastá suma zaplatených úrokov), ale najmä z dôvodu, že by poistné plnenie musela vyplatiť jej dcérska spoločnosť (pričom poistná suma výrazne prevyšuje celkovú sumu zaplateného poistného). Vzhľadom na konkrétne okolnosti daného prípadu sa však banka nemala uspokojiť s tým, že je úver naďalej splácaný navrhovateľkou, ale jej povinnosťou bolo pristupovať k vymáhaniu svojich nárokov aktívne v súlade s § 3 ods. 1 OZ a nie iba pasívne vyčkávať, kedy a či vôbec sa ochrany svojich práv domôže navrhovateľka. Poisťovňa do dnešného dňa nepreukázala dôvodnosť uplatnenia svojho práva odmietnuť poistné plnenie podľa § 802 ods. 2 OZ, t.j. nepreukázala štyri základné predpoklady, ktoré musia byť kumulatívne splnené na vznik oprávnenia poistiteľa odmietnuť poistné plnenie, a to vedomé porušenie povinnosti poisteného pravdivo a úplne odpovedať na písomné otázky poisťovateľa, poisťovateľ sa o porušení tejto povinnosti dozvedel až po vzniku poistnej udalosti, zamlčaná skutočnosť je príčinou vzniku poistnej udalosti a táto skutočnosť bola pre uzavretie poistnej zmluvy podstatná. Skutočnosť, že poistený odpovedal na položené otázky pravdivo preukazuje jeho zdravotná dokumentácia (význam zdravotnej dokumentácie pri posudzovaní splnenia podmienok v zmysle § 802 ods. 2 OZ potvrdzuje napr. rozhodnutie KS Košice sp.zn.6Co/I07/2011 zo dňa 15.11.2011). Zo zdravotnej dokumentácie poisteného jednoznačne vyplýva, že v čase podpisu úverových zmlúv u neho nebolo diagnostikované ochorenie, ktoré viedlo k vzniku poistnej udalosti. Hypotetické úvahy poisťovne o tom, čo poistený vzhľadom na svoje vzdelanie musel, resp. mal vedieť sú výlučne jej subjektívnym názorom, ktorý sám o sebe nepostačuje na vznik práva v zmysle § 802 ods. 2 OZ. Pokiaľ ide o údajné požívanie alkoholických nápojov "od čias študentstva", pri Zmluve o úvere na bývanie nebola otázka užívania alkoholických nápojov súčasťou vyhlásenia poisteného uvedeného v časti II. bode 10. zmluvy, preto logicky na ňu poistený ani nemohol nepravdivo odpovedať, resp. ju odporcovi v 1/ rade vedome zmlčať. V prípade Zmluvy o spotrebiteľskom úvere na čokoľvek je v časti II. bode 10. uvedené vyhlásenie, že poistený neužíva alkohol pravidelne v nadmernom množstve. Tak ako zdravotná dokumentácia poisteného nepreukazuje, že v čase dojednanja poistení bola u neho diagnostikovaná cirhóza pečene alebo závislosť na alkohole (práve naopak, diagnostikovanie týchto ochorení vylučuje), nepreukazuje ani to, či poistený v tom čase, prípadne ešte predtým alkohol pravidelne a v nadmerne množstve užíval. Poistený navyše do posledného dňa pred hospitalizáciou pracoval v oblasti verejnej služby, pričom možnosť zlučiteľnosti vykonávanej práce s nadmerným požívaním alkoholu je iba málo pravdepodobná. Autorom otázok, ktoré mali byť obsahom vyhlásenia poisteného nebol poistený (tomu bola daná na podpis typická formulárová zmluva, ktorej obsah nemohol podstatne ovplyvniť), ale pravdepodobne poisťovňa. Poisťovňa bola zároveň poisteným splnomocnená na zisťovanie a preskúmavanie jeho zdravotného stavu, ako aj na nahliadanie do jeho zdravotnej dokumentácie. Keďže v danom prípade ide o právny vzťah spadajúci do oblasti spotrebiteľského práva, akékoľvek prípadne pochybenie poisťovne, resp. nevyužitie jej oprávnení pri overovaní zdravotného stavu poisteného nemožno vykladať na ťarchu poisteného. Poisťovňa si mohla pravdivosť vyhlásení poisteného, ako aj jeho zdravotný stav overiť už v čase dojednanja poistení, pričom toto svoje právo dobrovoľne nevyužila, nie je nám preto známe, na základe akých relevantných skutočností pravdivosť vyhlásení poisteného teraz spochybňuje. Z dôvodu vyššie popísaného správania sa odporcov sa navrhovateľka dostala do bezvýhodiskovej situácie, kedy sa ochrany svojich práv nemohla domáhať inak, než podaním tejto

žaloby. Navrhovateľka totiž nemá legálnu možnosť ako donútiť banku, aby sa svojho nároku voči poisťovni domáhala, či už súdnou alebo mimosúdnou cestou. Aj z vyjadrení právneho zástupcu banky pritom v podstate vyplýva, že s nárokom na poistné plnenie bude súhlasiť pravdepodobne až vtedy, ak jej ho poisťovňa dobrovoľne poskytne. Samotná smrť poisteného nespôsobilá zánik úverových zmlúv, tieto sú preto naďalej platné a navrhovateľka je povinná napriek zaplatenému poistnému poskytnuté úvery riadne splácať, čím došlo k popretiu zmyslu a účelu dojednaného poistenia. Navrhovateľke tak vzniká škoda zodpovedajúca nesplatenej časti úverov s príslušenstvom, ktoré je navrhovateľka povinná banke zaplatiť odo dňa smrti poisteného. Protiprávnosť konania poisťovne spočíva v porušení jej záväzku podľa § 788 ods. 1 poskytnúť v dojednanom rozsahu poistné plnenie a protiprávnosť konania banky v porušení § 3 ods. 1 OZ, t.j. povinnosti uplatňovať svoje práva "výhodou poctenej osoby" v súlade so zákonom, dobrými mravmi, ako aj právami a oprávnenými záujmami navrhovateľky. Nepochybná je taktiež príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním odporcov a vznikom škody, nakoľko riadnym poskytnutím a prijatím poistného plnenia by obe úverové zmluvy zanikli ich splnením. Máme za to, že v súlade s § 438 ods. 1 OZ za vzniknutú škodu zodpovedajú odporcovia spoločne a nerozdielne, nakoľko mieru zavinenia každého z nich na vzniknutej situácii ani nemožno jednoznačne určiť a ich postup nemusí byť vzhľadom na vyššie uvedené prepojenie náhodný. Aj Ústavný súd SR na margo § 3 ods. 1 OZ uviedol, že ústavnoprávne je ustanovenie § 3 ods. 1 OZ tým miestom, skrz ktoré sú všeobecné súdy povinné nechať preniknúť ideu materiálneho právneho štátu do interpretácie a aplikácie podústavného práva. Len napíňaním idey spravodlivosti právo a prípadne súdy plnia svoju funkciu, pretože ich rozhodnutia sú akceptovateľné väčšinouvienu mienkou. Spravodlivosť totiž sprostredkováva aplikovateľnosť rozhodnutia preto, že je univerzálnou hodnotou, lebo každý aj ten neobyčajnejší človek má schopnosť rozpoznať, čo je a čo nie je spravodlivé. Hlavne v tom zmysle je spravodlivosť imanentnou kategóriou práva (viď Nález Ústavného súdu SR sp.zn. I ÚS 33/2012 z 3.10.2012). Situáciu navrhovateľky ktorej vznik uožnili svojim správaním odporcovia možno len ťažko označiť za spravodlivú. Z vyššie uvedených dôvodov navrhujeme, aby súd podanému návrhu v celom rozsahu vyhovel a priznal navrhovateľke náhradu trov konania.

Na uvedené vyjadrenie navrhovateľky reagoval prostredníctvom svojho zástupcu odporca v 2/ rade vyjadrením, v ktorom uviedol, že žaloba neustále lavíruje vo vzťahu k ich banke v rozhodujúcich ohľadoch svojich skutkových tvrdení a právnej kvalifikácie. Právny zástupca navrhovateľky výslovne uviedol na pojednávaní dňa 02.02.2015, že sa uplatňuje právo na poistné plnenie. V aktuálnom vyjadrení sa domáha pohľadávky na náhradu škody, ktorá sa zásadne odlišuje podmienkami svojho vzniku a existencie. Takýto prístup, samozrejme, negatívne zasahuje do ich práva na procesnú obranu. Odhliadnuc od uvedeného, argumentácia žaloby o vzniku zodpovednostného právneho vzťahu nemôže nijako obstať. Predovšetkým absentuje protiprávne konanie na strane ich banky, ktoré je jedným zo základných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu. Tvrdenie navrhovateľky o výkone práva v rozpore s dobrými mravmi je nepochopením našej argumentácie prednesenej na pojednávaní dňa 02.02.2015, ale predovšetkým rozhodujúcej právnej úpravy. Ustanovenie § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov odopiera právnu ochranu výkonu práva, t. j. aktívneho konaniu, faktickému výkonu oprávnenia z občianskoprávneho vzťahu. V ich prípade však nedošlo k žiadnemu konaniu, k žiadnemu výkonu práva, keďže nepristúpili k vymáhaniu poistného plnenia. Je potrebné zvýrazniť aj skutočnosť, že žaloba im kladie za vinu, že voči žalovanému v I. rade nepodal žalobu, nezačali súdne konanie o vymoženie poistného plnenia (čo podľa názoru žaloby mala banka urobiť napriek vlastnému presvedčeniu, že nevznikol nárok na poistné plnenie). Takýto prístup je absurdný. Znamenalo by to nútenie do výkonu ústavného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (už na pojednávaní dňa 02.02.2015 bolo pritom argumentované, že sa jedná o právo, nie povinnosť). V zmysle ustanovenia čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky však nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá, teda napr. aby podal žalobu. Došlo by tým k úplnému popretiu konceptu základného práva, ktoré by sa zmenilo na povinnosť. Jedná sa o rovnako nezmyselnú požiadavku, ako keby právo vlastniť majetok podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky malo zároveň znamenať povinnosť vlastniť majetok, alebo právo podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky malo zároveň znamenať povinnosť podnikat'. Záverom si dovoľujeme zdôrazniť, v spojení s nepochybným faktom súladu použitej zmluvnej schémy medzi pôvodným poisteným a žalovanými so zákonnou úpravou, že prebiehajúce súdne konanie je najlepším dôkazom, že žalobkyňa má zachovanú plnú možnosť a príležitosť domáhať sa súdnej ochrany voči poisťovni, ak je, pravda, schopná uniesť bremená tvrdenia a dôkazu k rozhodujúcim podmienkam vzniku nároku na poistné plnenie. Vzhľadom na uvedené skutočnosti naďalej navrhuje, aby bola žaloba zamietnutá v celom rozsahu a žalobkyňa zaviazaná na náhradu trov konania voči žalovanému v II. rade.

Na pojednávaní dňa 2.3.2015 právny zástupca navrhovateľky uviedol, že v tomto konaní je rozhodujúce, či odporkyňa v 2 rade nadobudla alebo nenadobudla nárok na poistné plnenie od odporcu v 1 rade, pretože od toho sa bude odvíjať jej účasť v tomto konaní. Zástupca odporcu v 2 rade doposiaľ uviedol len to, že ak by odporca v 1 rade poistné plnenie vyplatil, tak by toto plnenie prijal. Podľa názoru navrhovateľky nárok banky na poistné plnenie zo zmlúv stále trvá, pretože bolo obsiahnuté v týchto zmluvách a doposiaľ k zmene týchto zmlúv nedošlo. Iný stav by bol, keby odporca v 2 rade odmietol poistné plnenie prijať, čo sa však nestalo. Navrhovateľka nemá naliehavý právny záujem na určení, aby odporca 1 plnil odporcovi 2, nakoľko je tu možná žaloba na plnenie priamo z jej strany. V konaní je rozhodujúce zistiť, či odporca v 2 rade nadobudol alebo nenadobudol právo na poistné plnenie, ak bude zistené, že nadobudol tak potom navrhovateľka si uplatňuje náhradu škody nakoľko zmluvy napriek tomu nezanikli. Ak bude zistené, že odporca v 2 rade nenadobudol právo na poistné plnenie, tak navrhovateľka si uplatňuje svoj nárok ako oprávnená osoba v zmysle poistnej zmluvy podľa Občianskeho zákonníka. K tomu bude potrebné vyjadrenie odporcu v 2 rade. V prípade náhrady škody by žalovaná suma bola vyššia, pretože tam naskakujú zmluvné úroky podľa úverových zmlúv.

Právny zástupca odporcu v 2 rade na uvedené vyjadrenie navrhovateľky reagoval tak, že neuviedol, že ak by odporca v 1 rade poistné plnenie vyplatil, tak by toto plnenie prijal, ale už na pojednávaní dňa 2.2.2015 povedal, že banka neodmietla nejaké poistné plnenie, ide o to, že banke poistné plnenie vyplatené nebolo, keďže odporca 1/ ho vyplatiť odmietol s poukazom na ods. 2 § 802 Občianskeho zákonníka.

Navrhovateľka vo svojej výpovedi uviedla, že sa pridrižiava vyjadrení svojho advokáta a nemá čo k tomu dodať. Na otázku súdu uviedla, že po smrti manžela a až doposiaľ stále platí splátky úveru z oboch úverových zmlúv. Tieto splátky sú pri tom vyššom úvere okolo 450,- eur a pri nižšom úvere okolo 48,- eur. Tieto splátky od smrti manžela platil a pravidelne každý mesiac, môže to byť asi 12 splátok ale neviem to presne. Pri podpisovaní oboch úverových zmlúv bola prítomná ona i manžel naraz. Nespomína si, že či v zmluve bolo vyhlásenie jej manžela o tom, že neužíva alkohol pravidelne v nadmernom množstve, resp. či netrpí alkoholovou závislosťou. V čase podpisu zmlúv jej manžel takéto problémy určite nemal. Problémy tohto druhu u neho začala registrovať na jeseň r. 2013, možno už aj v lete, kedy začal mať problémy so spánkom a možno to súviselo aj s tým, že v jeho zamestnaní boli organizačné zmeny. Až do svojej smrti pracoval na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva v Dolnom Kubíne.

Okrem výsluchu navrhovateľky súd vo veci vykonal dokazovanie listinami, ktoré do spisu predložili sporové strany.

Vykonaným dokazovaním súd zistil nasledovný skutkový stav.

Navrhovateľka spolu so svojím manželom C.. G. M., nar. XX.XX.XXXX uzavreli dňa 22.03.2011 s odporcom v 2/ rade, ako bankou, Zmluvu o splátkovom úvere (ďalej len ako "zmluva 1"), predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru na výstavbu domu v sume 47.000,- eur, ktorý mal byť splatený v 127 mesačných splátkach od 20.05.2011 do 20.11.2021. V ods. 3 časti II zmluvy 1 je uvedené, že dlžník C.. G. M. podpisom úverovej zmluvy súhlasí s poistením schopnosti splácať úver podľa Rámcovej zmluvy uzavretej medzi bankou ako poistníkom a odporcom v 1/ rade (v zmluve označený ako Prvý poistiteľ) a poisťovňou Cardif Slovakia, a.s. (v zmluve označený ako Druhý poistiteľ), a to v rozsahu Rozšíreného súboru poistenia-1 poistená osoba. Výška poplatku za poistenie bola ku dňu podpisu úverovej zmluvy vo výške 47,46 eur mesačne (odsek 7 článku II). V odseku 10 článku II zmluvy 1 sú obsiahnuté predtlačené vyhlásenia dlžníka, medzi nimi aj vyhlásenie, že je zdravý, teda netrpí chronickým, dlhotrvajúcim, opakujúcim sa, nevyliciteľným alebo závažným ochorením, telesnou vadou alebo závislosťou (zvýšený krvný tlak, cukrovka, astma, infarkt, mozgová príhoda, rakovina, ochrnutie alebo iné neurologické ochorenie, depresia alebo iné psychické ochorenie, alkoholová alebo drogová závislosť, ochorenie srdca, pečene, pankreasu, obličiek, žalúdka čriev, mozgu a iné). V odseku 16 čl. II zmluvy 1 je uvedené vyhlásenie, že sa oboznámil s Rámcovou poistnou zmluvou a vyslovuje súhlas s poistením počas trvania úverovej zmluvy, a to na základe Rámcovej poistnej zmluvy a taktiež vyslovuje svoj súhlas tým, že oprávnenými osobami na prijatie poistného plnenia sú osoby definované v čl. 7 Rámcovej zmluvy. K uzatvoreniu poistenia k úveru došlo podľa odseku 17 čl. II zmluvy 1 podpisom úverovej zmluvy.

Dňa 19.09.2012 navrhovateľka spolu so svojím manželom C.. G. M., nar. XX.XX.XXXX uzavreli s odporcom v 2/ rade, ako bankou, Zmluvu o splátkovom úvere (ďalej len ako "zmluva 2"), predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebného úveru na Čokoľvek v sume 2.001,- eur, ktorý mal byť splatený v 60 mesačných splátkach od 20.12.2010 do 20.09.2017. V odseku 3 časti III zmluvy 1 je uvedené, že dlžník MUDr. Peter Oravec podpisom úverovej zmluvy súhlasí s poistením schopnosti splácať úver podľa Rámcovej poisťovnej zmluvy, a to v rozsahu Rozšíreného súboru poistenia. Výška poplatku za poistenie bola dohodnutá vo výške 1,65 eur mesačne (odsek 1 článok II zmluvy 2). V odseku 10 článku II zmluvy 2 sú obsiahnuté predtlačené vyhlásenia dlžníka, medzi nimi aj vyhlásenie, že nie je závislý na drogách a iných omamných látkach, na alkohole a ani alkohol neužíva pravidelne v nadmernom množstve. V odseku 16 čl. III zmluvy 2 je uvedené vyhlásenie, že dlžník sa oboznámil s Rámcovou poisťovnou zmluvou a vyslovuje súhlas s poistením počas trvania úverovej zmluvy, a to na základe Rámcovej poisťovnej zmluvy a taktiež vyslovuje svoj súhlas tým, že oprávnenými osobami na prijatie poisťového plnenia sú osoby definované v čl. 7 Rámcovej zmluvy. K uzatvoreniu poistenia k úveru došlo podľa odseku 17 čl. III zmluvy 2 podpisom úverovej zmluvy.

Rámcová poisťovná zmluva bola uzavretá dňa 30.09.2011 medzi odporcom 2/rade ako poisťovníkom na jednej strane a poisťovňami na druhej strane, pričom išlo o odporcu v 1/ rade, v zmluve označeného ako Prvý poisťiteľ, o Poisťovňu Cardif Slovakia, a.s. (v zmluve označenú ako Druhý poisťiteľ 1) a Kooperatívu poisťovňu, a.s. Vienna Insurance Group (v zmluve označenú ako Druhý poisťiteľ 2). Podľa čl. 3 tejto zmluvy Rozšírený súbor poistenia, dohodnutý v tak v zmluve 1, ako aj v zmluve 2, zahŕňa tri poisťovné riziká: smrť- riziko kryté prvým poisťiteľom, plná a trvalá invalidita - riziko kryté prvým poisťiteľom a práceneschopnosť - riziko kryté druhým poisťiteľom. V článku 7 rámcovej poisťovnej zmluvy je pod písmenom A uvedené, že pre riziká kryté prvým poisťiteľom je oprávnenou osobou na prijatie poisťového plnenia v prvom rade poisťovník, a to až do výšky aktuálnej pohľadávky banky a oprávnenou osobou v druhom rade poistený v prípade poisťovnej udalosti plná a trvalá invalidita, inak osoby podľa ustanovení § 817 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Podľa čl. 10 odsek 3 písm. a/ pri poisťovných rizikách krytých prvým poisťiteľom sa poisťovná suma rovná výške pohľadávky banky aktuálnej ku dňu vzniku poisťovnej udalosti bez ohľadu na počet poistených osôb.

Dňa 28.02.2014 C.. G. M. zomrel (úmrtný list na čl. 116 spisu). Podľa listu o prehliadke a štatistického hlásenia o úmrtí (č.l. 117 spisu), na základe zdravotnej pitvy zomrelého G. M. vykonanej dňa 03.03.2014 bola ako prvotná príčina smrti uvedená cirhóza pečene, s tým, že choroba (resp. stav), ktoré priamo priviedli smrť je uvedené zlyhanie pečene a v rubrike iné závažné chorobné stavy a zmeny bolo uvedené "nie". Závery pitvy o príčine smrti tak nie sú úplne totožné s príčinou smrti podľa klinického nálezu prehliadajúceho a ošetrojúceho lekára z Ústrednej vojenskej nemocnice v Ružomberku, kde Peter Oravec zomrel. V klinickom náleze je totiž uvedená ako prvotná príčina smrti cirhóza heparu, s tým, že choroba, resp. stav, ktoré priamo priviedli smrť je uvedené maligná arytmia (zlyhanie srdcovej činnosti) a v rubrike iné závažné chorobné stavy a zmeny je uvedené: susp. nádor nadobličky.

V prepúšťacej správe Ústrednej vojenskej nemocnice v Ružomberku, kde ako už bolo uvedené C.. M. zomrel, je medzi diagnózami uvedené maligná arytmia, cirhóza pečene, makrocytová anémia ľahkého stupňa, syndróm závislosti od alkoholu -odvykací stav,ale aj art. hypertenzia (č.l. 110,111 spisu).

Keďže príčinu smrti nepochybne presnejšie stanovuje výsledky pitvy, než len obhliadka mŕtveho, súd pokiaľ ide o príčinu smrti vychádzal z príčiny zistenej pitvou, teda z toho, že príčinou smrti bola cirhóza pečene, a to bez iných závažných chorobných stavov (teda aj bez arteriálnej hypertenzie).

V spomínanej prepúšťacej správe, ktorú vyhotovila klinika vnútorného lekárstva danej nemocnice sa uvádza, že Peter Oravec bol do ich nemocnice preložený z psychiatrického oddelenia Univerzitnej nemocnice Martin, kde bol hospitalizovaný dňa 26.02.- 27.02.2014 - syndróm závislosti od alkoholu, odvykací stav, pri prijatí 2,9 prom. Ďalej je v správe uvedené, že pri prijatí pacient subjektívne priznáva, že pije od čias študovania, ako kedy - 0,5 dcl-1 dcl, niekedy aj pol litra tvrdého alkoholu.

Z celkového zhodnotenia zdravotného stavu G. M. vystaveného jeho ošetrojúcou lekárkou C.. X. W. vyplýva, že ku dňu podpisu zmluvy 1, resp. do roku 2011 chronické ochorenie pečene u tohto pacienta diagnostikované nebolo, rovnako tomu bolo aj pokiaľ ide o obdobie pred podpísaním zmluvy 2 (č.l. 9,10 spisu).

Dňa 17.03.2014 navrhovateľka, ktorá bola v čase smrti G. M. jeho manželkou, ktorá skutočnosť vyplýva z Osvedčenia o dedičstve na č.l. 12 spisu, oznámila smrť svojho manžela ako poisťnú udalosť odporcovi v 1/ rade (č.l. 115 spisu).

Listom zo dňa 17.04.2014 odporca v 1/ rade navrhovateľke oznámil záver šetrenia poisťnej udalosti, a to, že nárok na poisťné plnenie z predmetnej udalosti nevznikol, pretože šetrením ukončeným dňa 28.04.2014, konkrétne zo zdravotnej dokumentácie a z prepúšťacej správy z hospitalizácie pre metabolicky dekompenzovanú cirhózu pečene etyltoxickej genézy zo dňa 28.02.2014 vyplýva, že už v čase pred podpisom poisťnej zmluvy bol Peter Oravec závislý na alkohole "priznáva závislosť, pije od čias študovania a bol liečený pre ochorenie (2001) arteriálna hypertenzia. Uvedené predchorobie bolo v priamej príčinnej súvislosti s príčinou úmrtia. Zistené skutočnosti sú v rozpore s vyhlásením poisteného v Zmluve o splátkovom úvere č. 324478975 a č. 5032967788, ako § 793 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak by poisťiteľ o tejto skutočnosti vedel pri podpise zmluvy nebolo by pristúpené k uzatvoreniu poistenia. Nárok na poisťné plnenie nevznikol v súlade s ust. § 802 ods. 2 Občianskeho zákonníka (list na č.l. 8 spisu).

Z doteraz uvedeného je zrejmé, že podstatou sporu, teda to, prečo sa navrhovateľka obrátila na súd je skutočnosť, že odporca v 1/rade odmietol poskytnúť poisťné plnenie, hoci preukázateľne došlo k poisťnej udalosti - smrti poisteného, ktorá bola poisťným rizikom krytým odporcom v 1/ rade. V konaní tak bolo namieste skúmať, či odmietnutie poisťného plnenia bolo na mieste alebo nie. V prípade záveru, že nebol dôvod na odmietnutie plnenia, návrh navrhovateľky by bol dôvodný, inak nie.

Súd na zistený skutkový stav aplikoval nasledovné ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len ako "OZ").

Podľa § 793 ods. 1 prvá veta OZ kto s poisťiteľom uzaviera poisťnú zmluvu, je povinný odpovedať pravdivo a úplne na všetky písomné otázky poisťiteľa týkajúce sa dojednávanej poisťnej udalosti.

Podľa § 802 ods. 1 OZ pri vedomom porušení povinností uvedených v ustanoveniach § 793 môže poisťiteľ od poisťnej zmluvy odstúpiť, ak pri pravdivom a úplnom zodpovedaní otázok by poisťnú zmluvu neuzavrel. Toto právo môže poisťiteľ uplatniť do troch mesiacov odo dňa, keď takú skutočnosť zistil; inak právo zanikne.

Podľa § 802 ods. 2 OZ ak sa poisťiteľ dozvie až po poisťnej udalosti, že jej príčinou je skutočnosť, ktorú pre vedome nepravdivé alebo neúplné odpovede nemohol zistiť pri dojednávaní poistenia a ktorá pre uzavretie poisťnej zmluvy bola podstatná, je oprávnený plnenie z poisťnej zmluvy odmietnuť; odmietnutím plnenia poistenie zanikne.

Podľa § 817 ods. 1 OZ ak je dohodnuté, že poisťnou udalosťou je smrť poisteného, môže ten, kto poisťnú zmluvu s poisťiteľom uzavrel, určiť osobu, ktorej má poisťnou udalosťou vzniknúť právo na plnenie, a to menom alebo vzťahom k poistenému. Až do vzniku poisťnej udalosti môže určenie osoby zmeniť; ak nie je ten, kto zmluvu uzavrel, sám poisteným, môže tak urobiť len so súhlasom poisteného. Zmena určenia osoby je účinná doručením oznámenia poisťiteľovi.

Podľa § 817 ods. 2 OZ ak nie je oprávnená osoba v čase poisťnej udalosti určená alebo ak nenadobudne právo na plnenie, nadobúdajú toto právo manžel poisteného, a ak ho niet, deti poisteného.

Podľa § 797 ods. 1 až 3 prvá veta OZ právo na plnenie má, pokiaľ nie je v tomto zákone alebo v poisťných podmienkach ustanovené inak, ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie, alebo na ktorého zodpovednosť za škody sa poistenie vzťahuje (poistený). Právo na plnenie vznikne, ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poisťiteľa plniť (poisťná udalosť). Plnenie je splatné do pätnástich dní, len čo poisťiteľ skončil vyšetrovanie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťiteľa plniť.

Na základe vykonaného dokazovania, súd dospel k záveru, že odporcovi v 1/ rade sa v konaní nepodarilo preukázať, že odmietnutie poisťného plnenia bolo z jeho strany dôvodné. Dôkazné bremeno spočívalo na ňom, nie na navrhovateľke, ako uvádzal odporca v 2/ rade. V zásade nárok na poisťné vzniká v dôsledku nastania poisťnej udalosti a ak poisťiteľ dospeje k záveru o odmietnutí plnenia, je na ňom, aby preukázal,

že na tento postup boli dané dôvody. Odporca v 1/ rade odmietol poskytnúť poisťné plnenie preto, že zo zdravotnej dokumentácie a z prepúšťacej správy z hospitalizácie (pre metabolicky dekompenzovanú cirhózu pečene etyltoxickej genézy) zo dňa 28.02.2014 vyplýva, že už v čase pred podpisom poisťnej zmluvy bol Peter Oravec závislý na alkohole "priznáva závislosť, pije od čias študovania a bol liečený pre ochorenie (2001) arteriálna hypertenzia, teda jeho vyhlásenia v zmluve 1 a v zmluve 2 nie sú pravdivé, pričom keby odporca v 1/ rade o nich vedel, poisťnú zmluvu by neuzavrel.

Na prvom mieste treba uviesť, že zo zdravotnej dokumentácie Petra Oravca pred uzavretím zmluvy 1 (22.03.2011) ani pred uzavretím zmluvy 2 nevyplýva, že by bol závislý na alkohole, pritom práve tento okamih je rozhodujúci pre posúdenie, či vyhlásenia Petra Oravca boli pravdivé alebo nie. Rovnako tak to, ak dňa 28.02.2014 Peter Oravec uviedol, že priznáva závislosť a pije od čias študovania, nemožno prijať spoľahlivý záver, že toto pitie od čias študovania (nič sa nehovorí od nadmernom pití) spôsobilo, že bol závislý na alkohole pred 22.03.2011 (podpis zmluvy 1), resp., že nadmerne užíval alkohol a bol na ňom závislý pred 19.06.2012 (podpis zmluvy 2). Peter Oravec priznal svoju závislosť dňa 28.02.2014, podľa žaloby mu bola diagnostikovaná psychiatrom dňa 27.06.2013, zmluvy 1 a 2 a teda aj vyhlásenia o nezávislosti na alkohole boli pritom urobené 22.03.2011 a 19.06.2012. Navrhovateľka vo svojej výpovedi uviedla, že v čase podpisu zmlúv jej manžel problémy s užívaním alkoholu v nadmernom množstve, resp. alkoholovou závislosťou nemal. Problémy tohto druhu začala u neho registrovať v lete 2013. Peter Oravec až do svojej smrti pracoval na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva v Dolnom Kubíne, kde pracoval od roku 1983 a podľa pracovného posudku zo dňa 25.02.2015 (prílohou obálka spisu) nebol v tomto zamestnaní disciplinárne postihnutý, ním dosahované výsledky boli zodpovedajúce jeho pracovnému zaradeniu, resp. nadštandardné a bol za ne každoročne odmeňovaný. Svojou medicínskou erudíciou sa zaraďoval medzi hlavné opory ich organizácie. Jeho povahové vlastnosti nevybočovali z normálneho štandardu, bol nekonfliktný, v kolektíve obľúbený a rešpektovaný.

Z dôkazov produkovaných navrhovateľkou (jej výpoveď, zmieňovaný pracovný posudok) a listín založených v spise nemožno prijať spoľahlivý záver, že Peter Oravec pri uzavieraní zmluvy 1 a zmluvy 2 klamal, že nie je závislý na alkohole, prípadne nadužíva alkohol (u zmluvy 2) resp. že túto závislosť (nadužívanie) zamlčal. Inak povedané vykonaným dokazovaním nebola preukázaná existencia závislosti, či nadužívania alkoholu v čase podpisu zmlúv 1 a 2. Dlhodobé nadužívanie alkoholu, či alkoholová závislosť podľa názoru súdu opierajúceho sa o všeobecné poznatky, môže viesť k cirhóze pečene, ktorá bola príčinou smrti Petra Oravca. Ide však o laický poznatok, ktorý nemožno nahradiť poznatkom odborným. V predmetnej veci bolo rozhodujúce odborné zodpovedanie otázky, či je možné, aby Peter Oravec zomrel vo februári 2014 na cirhózu pečene, ak začal nadužívať alkohol, resp. stal sa na ňom závislým až po podpise zmluvy 1 dňa 22.03.2011. V tomto smere odporca v 1/ rade nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie. Ani inými dôkaznými prostriedkami odporca v 1/ rade nepreukázal, že v čase pred podpisom zmlúv 1 a 2 Peter Oravec nadužíval alkohol, či bol na ňom závislý. Keďže odporca v 1/rade, ktorý v tomto smere niesol dôkazné bremeno, nepreukázal, že dôvodne odmietol poskytnúť poisťné plnenie, právo na poisťné je dané. Podľa Rámcovej poisťnej zmluvy ak nenadobudne právo na plnenie poisťníka a v tomto prípade ho odporca v 2/ fakticky nenadobudol (ani sa jeho priznania nedomáhal), toto právo nadobudla navrhovateľka ako manželka poisteného, a to poukazom na ust. § 817ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré bolo aj zakotvené v čl.7 Rámcovej poisťnej zmluvy. Podľa čl. 10 ods. 3 písm. a/ tejto zmluvy výška poisťnej sumy zodpovedá výške pohľadávky banky aktuálnej ku dňu vzniku poisťnej udalosti bez ohľadu na počet poistených osôb. Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že žalovaná istina zodpovedá výške pohľadávky odporcu v 2/ rade aktuálnej ku smrti Petra Oravca. Vzhľadom na uvedené súd návrhu navrhovateľky na zaplatenie 38.232,26 eur vyhovel. Pokiaľ ide o žalované príslušenstvo, a to úrok z omeškania od 29.04.2014 do zaplatenia vo výške 5,25% ročne, súd tento úrok navrhovateľke priznal počnúc dňom 14.05.2014, pretože od tohto dňa bol odporca v 1/ rade v omeškaní, keďže právo na poisťné plnenie je podľa § 797 ods. 3 OZ splatné 15 dňom od ukončenia šetrenia poisťnej udalosti a v tomto prípade bolo šetrenie ukončené dňa 28.04.2014. Dňa 14.05.2014 bola základná úroková sadzba ECB vo výške 0,25%, na základe čoho je výška úroku 8,25% ročne, keďže záväzkový vzťah vznikol pred 01.02.2013. Navrhovateľka žiadala úrok vo výške 5,25% ročne, súd bol jej návrhom viazaný, v zmysle čoho priznal úrok v žiadanej výške a nárok na úrok z omeškania za obdobie od 29.04.2014 do 13.05.2014 súd ako nedôvodný zamietol. Pri priznaní úroku z omeškania súd aplikoval ust. § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 a 10c nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., a to s ohľadom na skutočnosť, že žalované nároky sú nárokmi zo spotrebiteľskej zmluvy, čo určuje použitie občianskoprávných predpisov.

Pokiaľ navrhovateľka žalovaný nárok žiadala titulom poistného plnenia, aj titulom náhrady škody, k tomu súd uvádza, že skutkové okolnosti, o ktoré navrhovateľka opierala svoj návrh počas konania menené neboli (nešlo o zmenu návrhu), ale boli menené (resp. rôznym spôsobom uvádzané) jeho právne kvalifikácie. Právna kvalifikácia nároku však náleží súdu, pričom súd dospel na základe opísaných skutkových okolností k záveru, že žalovaný nárok je nárokom na poistné plnenie, ktoré odporca v 1/rade poskytnúť odmietol nedôvodne, respektíve v konaní nepreukázal, že ho jeho odmietnutie bolo dôvodné.

Vo vzťahu k odporcovi v 2/ rade súd návrh v celom rozsahu zamietol pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie. Povinnosť poskytnúť poistné plnenie zaväzuje len poisťiteľa, teda v tomto prípade odporcu v 1/ rade. V danom zmluvnom vzťahu mal odporca v 2/ rade len postavenie tzv. oprávnenej osoby podľa § 817 ods. 1 OZ, keď v poistnej zmluve obsiahnutej v úverovej zmluve poistený (Peter Oravec) prehlásil, že súhlasí s tým, že oprávnenými osobami na prijatie poistného plnenia sú osoby definované v čl. 7 Rámcovej zmluvy. V uvedenom článku bol ako osoba oprávnená v prvom rade uvedený odporca v 2/ rade. Keď odporca v 1/ rade odmietol poskytnúť poistné plnenie, nebolo povinnosťou odporcu v 2/ rade sa tohto plnenia domáhať. Na tomto mieste treba uznať dôvodnosť obrany odporcu v 2/ rade, že ide o jeho právo a nie povinnosť. Súd teda nedospel k záveru, že by odporca v 2/ rade tým, že akceptoval odmietnutie poistného plnenia, porušil nejakú právnu povinnosť. Takisto nemožno odporcu v 2/ rade zaviazat' na nejaké plnenie s poukazom na ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako to žiadala navrhovateľka, pretože toto ustanovenie poskytuje ochranu pred výkonom práva, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, teda poskytuje ochranu pred aktívnym konaním nejakého subjektu. Na jeho základe nemožno ukladať akékoľvek povinnosti. Ak nemožno konštatovať porušenie právnej povinnosti, nemožno takisto dospieť ani k záveru o zodpovednostnom vzťahu medzi ním a navrhovateľkou z titulu náhrady škody. Návrh voči odporcovi v 2/ rade je tak nedôvodný.

Na tomto mieste súd považuje za potrebné uviesť, že právnou konštrukciou, podľa ktorej je banka oprávnenou osobou na poistné plnenie v prvom rade a poistného plnenia sa rozhodne nedomáhať (tu nemožno vylúčiť motív, že tak nerobí z dôvodu, že ide o spríbuznenú poisťovňu), nastupuje na jej miesto manžel poisteného a ak ho niet jeho deti. V takomto prípade vzniká príbuzným poisteného právo na poistné ako oprávneným osobám v druhom rade, pričom existenciu poistením zabezpečovanej pohľadávky tu nemožno zohľadniť. Inak by tomu bolo v prípade ak by banka nebola určená ako oprávnená osoba v prvom rade, využívajúc § 817 ods. 1 OZ a výplata poistného plnenia by bola vinkulovaná v jej prospech. Tento inštitút peňažné ústavy využívali a bežne sa vyskytuje aj dnes napr. pri poistení áut v leasingu, ktorá skutočnosť je súdu známa z jeho rozhodovacej činnosti. V prípade vinkulácie totiž, v prípade smrti poisteného vzniká právo na poistné plnenie osobe určenej podľa ust. § 817, ale plnenie je vyplatené len vtedy, ak zostane časť poistného plnenia po uspokojení pohľadávky. V danom prípade však k vinkulácii nedošlo, keďže určenie oprávnenej osoby podľa § 817 ods. 1 OZ a vinkulácia sú dva rozdielne inštitúty (k tomu porovnaj str. 1079-1080 Komentára k Občianskému zákonníku autorov Jehlička/Švestka/Škárová a kolektiv, 8. Vydanie, 2003, vydavateľstvo C.H.BECK, vzťahujúci sa k ust. § 811 OZ Českej republiky, ktoré malo v čase jeho spracovania rovnaké znenie ako § 811 OZ Slovenskej republiky, takže možno z neho bez ďalšieho vychádzať). Ak teda odporca v 2/ rade ako podľa § 817 ods. 1 OZ oprávnená osoba v prvom rade právo na poistné plnenie od odporcu v 1/ rade nenadobudla, nadobudla ho navrhovateľka a môže jej byť priznané, keďže nešlo o vinkuláciu. Súd sa zhoduje s argumentáciou navrhovateľky, že ak by nemohla nadobudnúť právo ako oprávnená osoba v 2/ rade, tak potom by pri odporcami v 1/ a 2/ rade vytvorenej konštrukcii nemohla nijako ovplyvniť výsledok šetrenia poistnej udalosti, nakoľko pri spriaznenej poisťovni banka nemá žiadny motív poistné plnenie od nej vymáhať, pretože ak jej pohľadávka nezanikne poskytnutím poistného plnenia, zanikne plnením spoludžníka a ak ho niet, za istých okolností, plnením právnych nástupcov zomrelého dlžníka.

Zhrnúc doteraz uvedené, súd návrhu navrhovateľky vyhovel len vo vzťahu k odporcovi v 1/ rade, s tým, že voči nemu návrh v nepatrnej časti zamietol a voči odporcovi v 2/ rade ho zamietol v celom rozsahu. Rozhodnutie o trovách konania si súd vyhradil na čas po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej s poukazom na ust. § 151 ods. 3 OSP v spojení s § 151 ods. 1 OSP, vzhľadom na väčší počet účastníkov a najmä z dôvodu, že súdu nebolo doposiaľ doručené vyčíslenie trov konania od žiadneho z účastníkov konania, pričom lehota na vyčíslenie trov konania uvedená v ust. § 151 ods. 1 OSP im ešte neuplynula, keďže táto začína plynúť až od vyhlásenia rozhodnutia.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Dolný Kubín na Krajský súd v Žiline (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 42 ods. 3 O.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, jeho datovania a podpísania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - zák. č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších zmien (§ 251 ods. 1 O.s.p.).

Okresný súd Dolný Kubín
dňa 23. marca 2015

JUDr. Jana Veselá
samosudkyňa

Za správnosť vyhotovenia: Silvia Gallová